

RADA MIEJSKA
W MORAWICY

a/a

Morawica, dnia 29 stycznia 2024 r.

Do Naczelnego Sądu Administracyjnego

w Warszawie

za pośrednictwem

Komisarza Wyborczego w Kielcach I

KRAJOWE BIURO WYBORCZE DELEGATURA W KIELCACH	
Wpłynęło dnio	2024 -01- 29
L.dz. <i>162</i>	L.zał.
Podpis	<i>[signature]</i>

Skarżący :

Rada Miejska w Morawicy

Urząd Miasta i Gminy

ul. Spacerowa 7

26 – 026 Morawica

repr. przez Burmistrza Miasta i Gminy Morawica

Organ administracji:

Komisarz Wyborczy w Kielcach I

Al. IX Wieków Kielc 3

25-516 Kielce

Skarga

Rady Miejskiej w Morawicy na postanowienie nr 5/2024 Komisarza Wyborczego w Kielcach I z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie podziału Miasta i Gminy Morawica na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic, numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu.

Na podstawie art. 420 par. 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011r. - Kodeks wyborczy Rada Miejska w Morawicy zaskarża w całości postanowienie nr 5/2024 Komisarza Wyborczego w Kielcach I z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie podziału Miasta i Gminy Morawica na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic, numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu.

Zaskarżone postanowienie podano do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na stronie internetowej delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Kielcach - w dniu 25 stycznia 2024 r.

W załączeniu składam uchwałę Rady Miejskiej w Morawicy z dnia 29 stycznia 2024 r. Nr LXXV/688/24 w sprawie wniesienia skargi do Naczelnego Sądu Administracyjnego na postanowienie Komisarza Wyborczego w Kielcach I dotyczące podziału Miasta i Gminy Morawica na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic, numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu - stanowiącą podstawę niniejszej skargi.

Rada Miejska wnosi o:

1) uchylenie zaskarżonego postanowienia na podstawie:

a) art. 145 par. 1 pkt.1 lit. „c” - ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi wobec naruszenia przepisów postępowania, które miały istotny wpływ na wynik sprawy;

b) art. 145 par. 1 pkt. 1 lit. „a” ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi wobec naruszenia przepisów art. 417 par. 2, 421 par. 1, 419 par. 1 ustawy Kodeks wyborczy;

2) dopuszczenie dowodów z niżej wymienionych dokumentów:

a) pismo Burmistrza Miasta i Gminy Morawica znak: OSO.502.14.2023 z dnia 4 stycznia 2024 r.;

b) pisma z dnia 18 stycznia 2024 r. sołtysów i radnych sołectw Zbrza, Chmielowice, Kawczyn;

c) pisma radnych Rady Miejskiej w Morawicy z dnia 18 stycznia 2024 r.;

d) pisma sołtysa Brzezin i radnych z dnia 10 stycznia 2024 r. ;

e) mapy podziału sołectwa Nida i Brzeziny;

f) mapy podziału sołectwa Bilcza.

Uzasadnienie

Postanowieniem nr 5/2024 z dnia 25 stycznia 2024r. Komisarz Wyborczy w Kielcach I ustalił podział Miasta i Gminy Morawica na okręgi wyborcze, ich granice, numery oraz liczbę radnych wybieranych w każdym okręgu - zgodnie z załącznikiem do postanowienia. Komisarz Wyborczy dokonał weryfikacji dotychczasowego podziału Miasta i Gminy Morawica na okręgi wyborcze ustalone uchwałą nr XXXIX/443/18 Rady Miejskiej w Morawicy z dnia 27 marca 2018 r. Opis granic okręgów wyborczych został uaktualniony zgodnie ze słownikiem rejestru TERYT postanowieniem Komisarza Wyborczego w Kielcach I nr 38/2023 z dnia 28 kwietnia 2023 r.

Komisarz wyborczy nie sporządził uzasadnienia zaskarżonego postanowienia. Nie pozwala to Radzie Miejskiej na poznanie motywów, którymi kierował się ustalając podział gminy na okręgi wyborcze oraz liczbę radnych wybieranych w każdym z nich. W sprawie ma to istotne znaczenie gdyż w toku roboczych konsultacji zarówno Burmistrz Miasta i Gminy Morawica jak i radni przedstawiali Komisarzowi Wyborczemu propozycje innego niż ustalony zaskarżonym postanowieniem podział gminy na okręgi wyborcze oraz liczby radnych wybieranych w każdym z nich.

Dowód :

a) pismo Burmistrza Miasta i Gminy Morawica znak: OSO.502.14.2023 z dnia 4 stycznia 2024 r.;

b) pismo z dnia 18 stycznia 2024 r. sołtysów i radnych sołectw Zbrza, Chmielowice, Kawczyn;

c) pismo radnych Rady Miejskiej w Morawicy z dnia 18 stycznia 2024 r.;

d) pismo sołtysa Brzezin i radnych z dnia 10 stycznia 2024 r. ;

Zdaniem Rady Miejskiej należało oczekiwać, iż Komisarz Wyborczy motywy, którymi kierował dzieląc gminę na okręgi wyborcze w sposób odmienny od dotychczasowego poda w uzasadnieniu postanowienia. W szczególności wskaże:

- 1) uwarunkowania faktyczne zmian w podziale gminy na okręgi wyborcze ;
- 2) przesłanki ustawowe tych zmian;
- 3) konieczność zachowania jednolitej normy przedstawicielstwa w każdym przypadku;
- 4) bezzasadność propozycji Burmistrza Miasta i Gminy Morawica oraz radnych.

Zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 13 sierpnia 2018 r. II OSK 2338/18 nie każda zmiana w zakresie kryteriów wskazanych w art. 421 par. 1 Kodeksu wyborczego uzasadnia na nowo podział okręgów wyborczych. W sytuacji, wystąpienia przesłanek określonych w tym przepisie, podejmowane środki powinny być proporcjonalne i w największym możliwym stopniu dążyć do zachowania stałości podziału na okręgi wyborcze.

W świetle tego stanowiska sporządzenie uzasadnienia postanowienia przez Komisarza Wyborczego ingerującego w dotychczasowy podział jest wymogiem oczywistym celem ochrony samodzielności prawnej jednostki samorządu terytorialnego opartej na art. 15 ust.1 i 165 par. 2 Konstytucji RP oraz umożliwieniu Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu dokonanie kontroli sądowej zaskarżonego aktu (art. 3 par. 2 pkt.1 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w zw. z art. 420 par.3 Kodeks wyborczy).

Brak uzasadnienia postanowienia narusza zasadę ochrony sądowej Rady Gminy gdyż wnosząc niniejszą skargę nie zna przyczyn odmowy uwzględnienia propozycji Burmistrza i radnych zgłaszanych w trybie roboczych konsultacji a w dalszym postępowaniu nie będzie mogła zająć stanowiska co do treści odpowiedzi na skargę, którą sporządzi Komisarz Wyborczy i przekaże bezpośrednio do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

W ocenie Rady Miejskiej brak uzasadnienia stanowi naruszenie wytycznych Państwowej Komisji Wyborczej zawartych w uchwale nr 17/2023 r. z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie podziału jednostek samorządu terytorialnego na okręgi wyborcze. Zgodnie z wytycznymi Komisarz Wyborczy przed wydaniem postanowienia winien dokonać roboczych konsultacji z organem wykonawczym gminy (pkt 15 wytycznych) oraz wykazać:

- konieczność zmian w podziale gminy na okręgi wyborcze (pkt. 23 wytycznych) ;
- zachowanie jednolitej normy przedstawicielstwa (pkt. 24 wytycznych) ;
- brak podstaw do zastosowania odstępstw (pkt. 25 wytycznych) .

Komisarz Wyborczy pismem z dnia 20 grudnia 2023 r. znak: DKC.5242.81.2023 poinformował, iż po weryfikacji zgodności z wymogami ustawowymi dotychczasowego podziału Miasta i Gminy Morawica na okręgi wyborcze dla wyborów na kadencję rozpoczynającą się w 2024 roku dotychczasowy podział gminy na okręgi wyborcze nie spełnia wymogów Kodeksu wyborczego i zwrócił się do Burmistrza Miasta i Gminy Morawica w trybie roboczych konsultacji o przekazanie propozycji podziału Miasta i Gminy Morawica na okręgi wyborcze.

Biorąc pod uwagę zapisy ustawowe, uwarunkowania przestrzenne i względy społeczne Burmistrz Miasta i Gminy Morawica pismem znak: OSO.502.14.2023 dnia 4 stycznia 2024 r. przedłożył propozycję podziału Miasta i Gminy Morawica na okręgi wyborcze.

Dowód :

- a) pismo Burmistrza Miasta i Gminy Morawica znak: OSO.502.14.2023 z dnia 4 stycznia 2024 r.;
- b) tabela z propozycją zmian.

Na spotkaniu w dniu 16 stycznia 2024 r. w siedzibie Delegatury KBW w Kielcach Burmistrz szczegółowo uzasadnił proponowany podział. Należy podkreślić, iż przedstawiony przez Burmistrza projekt nie naruszał zasad tworzenia okręgów wyborczych zawartych w art. 417 par. 2 Kodeksu wyborczego.

Pismem znak: DKC.5242.81.2023 z dnia 17 stycznia 2024 r. Komisarz Wyborczy w Kielcach I przestał projekt postanowienia w sprawie podziału Miasta i Gminy Morawica na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic, numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu. Niestety projekt nie uwzględniał propozycji przedstawionych przez Burmistrza.

Komisarz Wyborczy nie uwzględnił także stanowiska radnych, które przedstawili w dniu 18 stycznia 2024 r. na spotkaniu w siedzibie delegatury KBW w Kielcach z Komisarzem Wyborczym w Kielcach I oraz dyrektorem Delegatury KBW w Kielcach. Radni, sołtysi stanowisko w sprawie potwierdzili w formie pisemnej.

Dowód:

- a) pismo z dnia 18 stycznia 2024 r. Sołtysów i radnych sołectw Zbrza, Chmielowice, Kawczyn;
- b) pismo radnych Rady Miejskiej w Morawicy z dnia 18 stycznia 2024 r.;
- c) pismo sołtysa Brzeziny i radnych z dnia 10 stycznia 2024 r.;

W związku z powyższym, uzasadniony jest zarzut naruszenia przepisów postępowania gdyż brak odniesienia się do alternatywnych rozwiązań podziału gminy na okręgi wyborcze i brak wyjaśnienia wystąpienia ustawowych przesłanek wprowadzenia zmian w podziale gminy na okręgi wyborcze oznacza, iż zaniechano szczegółowej analizy do której Komisarz Wyborczy jest zobowiązany zgodnie z pkt. 14 i 15 wytycznych Państwowej Komisji Wyborczej.

W ocenie Rady Miejskiej zaskarżone postanowienie narusza także przepisy prawa materialnego.

Według stanu na dzień 30 września 2023 r. Miasto i Gmina Morawica liczy 16 989 mieszkańców. Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w gminach liczących do 20 000 mieszkańców liczba wybieranych radnych wynosi 15.

W zaskarżonym postanowieniu Komisarz Wyborczy sołectwo Nida połączył z sołectwami: Chmielowice, Kawczyn, Zbrza (okręg nr 7) oraz przydzielił w tym okręgu 1 mandat radnego. Komisarz Wyborczy pominął, iż sołectwo Nida zarówno terytorialnie jak również uwzględniając więzi społeczne nie łączy się z tymi sołectwami. Sołectwo Nida nie ma fizycznego (terytorialnego) sąsiedztwa z sołectwem Zbrza. Sołectwa te rozdziela rzeka Czarna Nida. Brak mostu łączącego obie miejscowości. Z miejscowości Nida do Zbrzy mieszkańcy drogą lądową muszą przejechać około 10 km przez Brzeziny oraz Morawicę aby dotrzeć do Zbrzy. Mieszkańcy Zbrzy, Chmielowic, Kawczyna i Nidy są zbulwersowani podziałem dokonany postanowieniem nr 5/2024 Komisarza Wyborczego. Wyrażają przekonanie, iż takie rozwiązanie nie będzie do służyło ich interesom i rozwojowi danych miejscowości.

Dowód :

- a) pismo sołtysa i radnych sołectwa Zbrza, Chmielowice, Kawczyn z dnia 18 stycznia 2024 r.
- b) pismo radnych Rady Miejskiej z dnia 18 stycznia 2024 r.

c) mapy sołectw.

Należy stwierdzić, iż Komisarz Wyborczy dokonał połączenia sołectw nie graniczących terytorialnie wprost ze sobą. Oddzielająca sołectwo Nida od sołectwa Zbrza rzeka powoduje zerwanie więzi terytorialnej. Zgodnie z pkt. 25 wytycznych Państwowej Komisji Wyborczej nie można tworzyć okręgów wyborczych z niegraniczących ze sobą jednostek pomocniczych.

W tym stanie rzeczy niezrozumiałe jest pominięcie propozycji Burmistrza i radnych zgodnie z którą sołectwo Nida winno być połączone z sołectwem Brzeziny. Oba sołectwa sąsiadują terytorialnie bezpośrednio ze sobą. Między nimi istnieją więzi historyczne. Oba sołectwa należą do jednej parafii a dzieci uczęszczają do jednej szkoły. W sytuacji, w której sołectwo Nida z uwagi na normę przedstawicielstwa traci mandat połączenie z sołectwem Brzeziny jest jedynym dopuszczalnym terytorialnie i społecznie akceptowanym rozwiązaniem.

Oczywiście takie połączenie sołectw powoduje, że sołectwo Brzeziny do którego zostanie dołączone jest również sołectwo Podwole i sołectwo Nida z uwagi na normę przedstawicielską musi zostać podzielone na trzy okręgi wyborcze (zamiast dwóch) z odpowiadającą im liczbą trzech mandatów radnych (zamiast dwóch). Jednakże, takie połączenie jednostek pomocniczych w celu utworzenia okręgu wyborczego jest zgodnie z zasadami przewidzianymi w Kodeksie wyborczym.

Konsekwencją utworzenia trzech okręgów wyborczych w sołectwie Brzeziny (Podwole, Nida) z odpowiadającą im liczbą trzech mandatów winno być pozostawienie podziału sołectwa Bilcza na trzy okręgi, przy korekcie obecnych granic. Dokonanie przez Komisarza Wyborczego podziału dotychczasowego okręgu nr 13 w sołectwie Bilcza na dwa okręgi wyborcze powoduje, iż w tym sołectwie zostaną utworzone 4 okręgi wyborcze z odpowiadającą im liczbą 4 mandatów radnych. Zdaniem Rady Miejskiej powoduje to nadreprezentatywność tego sołectwa. Proponowane przez Burmistrza i radnych rozwiązanie jest akceptowane przez wszystkich radnych i mieszkańców oraz nie ingeruje co do zasady w dotychczasowy podział na okręgi wyborcze. Zachowana zostanie w tej części zasada stałości podziału na okręgi wyborcze wynikająca z art. 419 par. 1 Kodeksu wyborczego.

W ocenie Rady Miejskiej nadmierną ingerencją w dotychczasowy podział gminy na okręgi wyborcze jest połączenie przez Komisarza Wyborczego sołectw Bieleckie Młyny i Piaseczna Górka w ramach okręgu wyborczego nr 10, z przyznaniem 1 mandatu radnego. Ingerencja w dotychczasowy podział na okręgi wyborcze byłaby mniejsza przez połączenie sołectwa Bieleckie Młyny z sołectwem Morawica, które to sołectwo stanowi okręg nr 15. Takie rozwiązanie spowoduje, że miasto Morawica i sołectwo Morawica zachowają 2 mandaty tak jak było dotychczas. Dopuszczalność odstępstwa od zasad tworzenia okręgów wyborczych również w przypadku miast podzielonych na jednostki pomocnicze wynika z wyroku Naczelnego Sadu Administracyjnego z dnia 11 października 2017 r. II OSK 2074/17.

Należy zaznaczyć, że historycznie Morawica zawsze miała dwa mandaty i w przeszłości tworzyła jeden okręg wyborczy z sołectwem Bieleckie Młyny. Odebranie mieszkańcom Morawicy jednego mandatu radnego przy liczbie mieszkańców 1664 z normą przedstawicielską wynoszącą 1,4674 sprawi, że okręg składający się z sołectwa Morawica stanie się największym okręgiem wyborczym w całej gminie. Nie może pozostać bez znaczenia, iż Morawica stanowi siedzibę Miasta i Gminy Morawica i należy przewidywać wzrost liczby mieszkańców co będzie skutkowało przy następnych wyborach ponowny podział.

Sołectwo Piaseczna Górka w ramach okręgu wyborczego nr 10 winno stanowić jeden okręg wyborczy z sołectwami Dyminy, Kuby-Młyny. W ten sposób Piaseczna Górka zachowa 1 mandat radnego.

Należy zaznaczyć, że przy podziale gminy na okręgi wyborcze nie można brać pod uwagę jedynie wartości liczbowej jednolitej normy przedstawicielstwa bez uwzględnienia aspektów społecznych. Sam termin „norma przedstawicielska” wskazuje, że radny jest przedstawicielem mieszkańców z okręgu, z którego jest wybierany. Rada Miejska uważa, że celem regulacji zawartych w kodeksie wyborczym i podstawowej zasadzie stałości podziału na okręgi wyborcze zawartej w art. 419 par 1. Kodeksu wyborczego nie jest powoływanie „sztucznych tworów”, które wypełniłyby w sposób arytmetyczny zapisy ustawowe. Podział na okręgi dotyczy wszystkich mieszkańców i nie może być dokonywany w oderwaniu od uwarunkowań lokalnych. W sytuacji wystąpienia przesłanek uzasadniających zmianę podziału na okręgi wyborcze podejmowane środki powinny być proporcjonalne i w największym możliwym stopniu dążyć do zachowania stałości podziału na okręgi wyborcze.

W związku z powyższym wnoszę jak na wstępie .

W załączeniu :

- 1) odpis skargi z załącznikami;
- 2) zaświadczenie o wyborze Burmistrza Miasta i Gminy Morawica;
- 3) uchwała Rady Miejskiej w Morawicy z dnia 29 stycznia 2024r. Nr LXXV/688/24 w sprawie wniesienia skargi do Naczelnego Sądu Administracyjnego na postanowienie Komisarza Wyborczego w Kielcach I dotyczące podziału Miasta i Gminy Morawica na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic, numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu - stanowiąca podstawę niniejszej skargi.
- 4) pismo Burmistrza Miasta i Gminy Morawica znak: OSO.502.14.2023 z dnia 4 stycznia 2024r;
- 5) pismo z dnia 18 stycznia 2024r. Sołtysów i radnych sołectw Zbrza, Chmielowice, Kawczyn;
- 6) pismo radnych Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 18 stycznia 2024 r.;
- 7) pismo sołtysa Brzezin i radnych z dnia 10 stycznia 2024 r.;
- 8) mapy.

BURMISTRZ
Marion Buras

RADCA PRAWNY

Ewa Kokowska
KL-K-463